Υπάρχουν νεορθόδοξοι; (+ Μοναχός Θεόκλητος Διονυσιάτης)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 27 Σεπτεμβρίου, 2006

Το θέμα αυτό, πρέπει να ομολογήσω, δεν μου είναι ευχάριστο. Γιατί αναπόφευκτα θίγονται πρόσωπα φιλικά, γνωστά, αξιόλογα. Αλλά αν σήμερα καταπιάνομαι μ' αυτό το υπό συζήτηση πρόβλημα, αυτό οφείλεται στην από καιρό ενόχληση, θα έλεγα, που υφίσταμαι, για να πω τη γνώμη μου δημοσίως. Γράφω δημοσίως, γιατί στις συζητήσεις μας εδώ, κυρίως με φοιτητές και διαφόρους θεολογούντες ή ενδιαφερομένους επιστήμονες, δεν οκνώ να εκφράζω ελευθέρως τι φρονώ περί των λεγομένων νεορθοδόξων.
Θέτοντας το ερώτημα, αν όντως υπάρχουν νεορθόδοξοι, γίνεται φανερόν, ότι αμφισβητώ την ύπαρξή τους και δέχομαι μια διάφορη ερμηνεία στο φαινόμενον αυτό. Δηλαδή δεν έχομε καμμιά νέα έκδοση Ορθοδοξίας ή συγκεκριμένους φορείς της. Απλώς διαπιστώνει κανείς συμπτώματα νοθείας στην ορθόδοξη Παράδοση από ωρισμένους θεολόγους χριστιανούς, είτε διδάσκοντες είτε παθητικά αποδεχομένους τις νοθείες.

Κάνω αυτή τη διάκριση, όχι μονάχα για να διασώσω την υπόληψη των επισημανθέντων ως νεορθοδόξων και επομένως αιρετικών, αλλά και για να διευκολυνθή η αναζήτηση της αληθείας, αποφευγομένων αδίκων χαρακτηρισμών. Γιατί οι καϋμένοι αυτοί, που σπιλώνονται ως νεορθόδοξοι, δεν είναι τίποτε άλλο από ελαφρά πλανωμένους από την απειρία τους, σε θέματα του είδους που θίγονται, και που η ευθύνη τους, συνίσταται στο γεγονός ότι, αγνοούντες την άγνοιά τους, δεν ερωτούν τους «πρεσβυτέρους» των και από κενόδοξη σπουδή τρέπονται σε διδασκαλίες «πλανώντες και πλανώμενοι», μη γνωρίζοντες «μήτε α λέγουσι, μήτε περί τίνων διαβεβαιούνται». «Ουδείς εκών κακός». Και θα ήταν περίεργον αν, οι καλοί αυτοί αδελφοί, ετέλουν εν γνώσει της ευθύνης των για παραχάραξη της αληθείας του Θεού και παρά ταύτα να συνεχίζουν.

Για να είμαι αντικειμενικός, μια νοθείαν ευρίσκω μονάχα στα κείμενα των «νεορθοδόξων»: Τον ερωτισμό. Νοθείαν όμως ή πλάνην ή αντορθόδοξη διδασκαλία, που έχει τέτοιες προεκτάσεις, ώστε να καταλύεται όχι απλώς «μία των εντολών τούτων των ελαχίστων», αλλά να σείεται εκ θεμελίων όλο το πνευματικό οικοδόμημα της δογματικής και πνευματικής παραδόσεως. Όσο για τους αγόνους διαλόγους με τους μαρξιστές, που τους κατηγορούν, αυτό δεν λυμαίνεται την Ορθοδοξίαν, αλλ' αντιθέτως, μπορεί να τους λογισθή «εις δικαιοσύνην», παρά τις αντιφάσεις που παρουσιάζουν εκ προοιμίων, σαν αποτέλεσμα της υπεραισιοδοξίας τους.

Πώς όμως θα μπορούσε κανείς να αποδείξη τον ισχυρισμόν, ότι η νοθεία της πνευματικής ζωής, δια του ερωτισμού, αποτελεί μέγιστο κίνδυνον, αν δεν αναφερθή σε κείμενα και σε πρόσωπα; Όσο και αν έχουν επανειλημμένως επισημανθή δημοσίως, αυτό δεν μειώνει την αθυμία μου να τα αναφέρω, ως παλαιά φιλικά πρόσωπα. Αλλά τότε πώς επιχειρώ να γράψω; Γι' αυτό, ας προχωρήσω στην έκθεση του θέματος, προτιμώντας το συμφέρον των πολλών, της Εκκλησίας, από την ευθιξία του καλού κ. Γιανναρά, που ίσως με τις σκέψεις μου αυτές βοηθηθή, όπως και όσοι επηρεάζονται από τις έμμονες ιδέες του περί έρωτος, ως οδού θεογνωσίας.

Ας προσεγγίσουμε με συμπάθεια και κατανόηση την περίπτωση. Έχω επανειλημμένως αναγνωρίσει την αξία του κ. Γιανναρά, από 25ετίας, όταν, με τα πρώτα τολμηρά δημοσιεύματά του, προεκάλεσε τον δημόσιον έλεγχό μου. Η μόρφωση της θεολογικής συνειδήσεώς του, οφείλεται, εν πολλοίς, στις αρνητικές και απωθητικές αναμνήσεις του από τον χώρο της «Ζωής». Εδώ δεν εξετάζω τη θεολογική δομή τής, μακαρία τη λήξει, οργανώσεως. Αρκούμαι να ειπώ, ότι δεν συμμερίζομαι εντελώς τις κατηγορίες εναντίον της. Πτωχή, ναι, αλλ' υπό τον όρο της αυτογνωσίας, αξία κάθε σεβασμού. Από τη στιγμή της αυτοπεποιθήσεως, ότι εκάλυπτε την πνευματική παράδοση, απομακρύνεται από την αλήθεια. Μέσα στα χρονικά και ιστορικά πλαίσια της δράσεώς της υπήρξεν ωφελιμοτάτη. Αργότερα, όπως «παρήλθεν η σκιά του νόμου, της χάριτος ελθούσης», και όπως μετά τον Ιωάννην τον Πρόδρομον ήλθεν ο Χριστός, έπρεπε να υποχωρήση μπροστά στην αποκάλυψη της διδασκαλίας των Πατέρων, λέγουσα: «εκείνους δει αυξάνειν, εμέ δε ελαττούσθαι», ή τουλάχιστον να αναπροσαρμοσθή σε πιο ορθόδοξες πορείες. Το θέμα είναι μεγάλο, αλλά δεν είναι το θέμα μου.

Η προσέγγιση των Πατέρων από τους δραπέτες του «καταφυγίου ιδεών» από τη «Ζωή», υπήρξε γι' αυτούς επαναστατική. Σαν να ξύπνησαν από βαθύν ύπνον ή σαν να είδαν, τυφλοί όντες, εκθαμβωτικό φως. Και φυσικά εμέθυσαν, «νηφάλιον μέθην». Από του σημείου αυτού αρχίζει ο κίνδυνος. Και στο σημείον αυτό χρειάζεται ο χειραγωγός, ο οδηγός, ο ερμηνευτής, ο γυμναστής. Αλλ' οδηγός παραδοσιακός δεν υπήρξε. Κι έτσι το θεωρητικό φως των αγίων Πατέρων θεωρήθηκε και ως φως δικό τους. Νόμισαν ότι κατέκτησαν την αλήθεια. Και, όπως συμβαίνει σ' αυτές τις περιπτώσεις, «η γνώσις φυσιοί».

Στη φυσιολογία της φυσιώσεως είναι να γεννάται ο πόθος της επιδείξεως της γνώσεως. Αλλά η γνώση αυτή, σαν ψευδογνωσία, αφού δεν ανεδύθη στην ψυχή από την πρακτική αρετή, προσλαμβάνει μορφές ανάλογες προς τα κυριαρχούντα πάθη της ψυχής. Έτσι, σε άλλους πήρε μορφή υψηλής θεολογίας και στον κ. Γιανναρά μορφή συναισθηματική - αισθησιακή, με επένδυση μυστικής θεολογίας. Για τους «άλλους» δεν θα επεκταθώ τώρα, αρκούμενος να πω, ότι η, υπό υψηλή μορφή θεολογίας, νοθεία, έχει ελεγχθή τόσο από τα άνευ ειρμού γραπτά τους, όσο και από τα θηριώδη εκδηλώματά τους, αφού άλλους ενεργεί ο δαίμων της επιθυμίας και άλλους του

θυμού, ως «ένδικος μισθαποδοσία» της οιήσεως και της επάρσεως.

Θα περιορισθώ εδώ στην ανάλυση του ερωτισμού του κ. Γιανναρά, γιατί αντιπροσωπεύει την επικρατέστερη μορφή νοθείας, εξ αφορμής της οποίας τόσος λόγος γίνεται περί νεορθοδόξων. Από την ηλικίαν των 25 ετών, αφ' ότου χειραφετήθηκε από τα παιδαγωγικά χέρια της μητρός «Ζωής», τον απασχολούσε το πρόβλημα των ετεροφύλων σχέσεων. Έχοντας αποκτήσει αρκετές γνώσεις από τα Πατερικά συγγράμματα και βλέποντας πόσον ελεύθερες ήσαν οι ψυχές των αγίων Πατέρων από ηθικιστικούς περιορισμούς, ως απαθείς που ήσαν, ενόμισεν ότι έπρεπε να εφαρμόση το ήθος τους και σε εμπαθείς χριστιανούς, χωρίς να λάβη υπ' όψει του τη σχετική διδασκαλία τους.

Από εδώ αρχίζει και η θεολογική του περιπέτεια. Υπό τις προεσχηματισμένες ψευδοδοξίες, επαληθευόμενες από τις συναισθηματικές εμπειρίες του, - κοινές δε και ακάθαρτες - επιχειρεί να γράψη δοκίμια φιλελεύθερα για «το πρόβλημα των φύλων» - που τόσον εξόργισε τον μακαριστό Γέροντά μου και ήλεγξε σφοδρώς με επιστολή του - με το βιβλίον αυτό ανοίγει τους ασκούς του Αιόλου, διδάσκοντας αυθαίρετες προσωπικές ιδέες, αίροντας τους περιορισμούς στις σχέσεις των ετεροφύλων και υποδεικνύοντας τρόπους αντιμετωπίσεως των εγγενών εμπαθών πειρασμών. Το αποτέλεσμα ήταν να προκληθή ενθουσιασμός μεταξύ των νέων, για την αναπάντεχη θεολογική κάλυψη των αδαμιαίων μεταπτωτικών επιθυμιών των και να παγιδεύωνται οι ψυχές στα πάθη τους τα ψεκτά, που απεδεικνύοντο ισχυρότερα από τη δύναμη του ασθενούς λόγου, που επεστράτευαν για την αντιμετώπισή τους.

Και σήμερα έχουμε καρπούς άφθονους αυτής της σποράς των ιδεών. Μπορείς με τη δεξιά σου να κρατάς κομβοσχοίνι και με την αριστερά σου να περιπτύσσεσαι την φίλη σου, χωρίς να αναφερθούν σοβαρότερες συνέπειες. Αυτό πλέον κατάντησε συνηθισμένο θέαμα. Και ότι μεν δεν είναι αποδεκτός ορθοδόξως ο εξ ορισμού και δόγματος χωρισμός των ετεροφύλων σε «πρόβατα» και «ερίφια», είναι γνωστόν. Όπως επίσης, επειδή είναι καθολικώς παραδεκτόν, ότι, κυρίως η νεότης, είναι περισσότερον εύτρωτος εις τα βέλη του πανδήμου έρωτος, οι άγιοι Πατέρες συνιστούν ιδιαίτερη προσοχή, μάκρυνση και ρύθμιση της συμπεριφοράς από την πλευρά αμφοτέρων των φύλων, βάσει της πνευματικής τους καταστάσεως. Αφού είναι δεδομένον ότι «εκ του οράν τίκτεται το εράν», πρέπει να εφαρμόζουν τον κανόνα αυτόν: «ή ορών μη έρα, ή ερών μη όρα». Αυτό που λέγει ο λαός, «φύλαγε τα ρούχα σου, να έχεις τα μισά», αυτό λέγει και η Εκκλησία, που βοηθεί με τη μεταδιδομένη χάρι στη διατήρηση της αγνότητος.

Η μόνιμη και μέχρι πάθους κηρυττομένη ερωτολογία, σαν θεμελιώδης προϋπόθεση γνώσεως του προσώπου - και εν προκειμένω ετεροφύλου προσώπου - προεκάλεσε στους θεολογικούς κύκλους, που ακολουθούσαν την πατερική παράδοση, ποικίλες αντιδράσεις. Χαρακτηριστική είναι η απόρριψη του βιβλίου του «Η μεταφυσική του

σώματος» από τη θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, στην οποία υπεβλήθη ως διδακτορική Διατριβή, με το αιτιολογικό «της νοσηράς περί έρωτος θεωρίας».

Όταν ο κ. Γιαν. υπέβαλε υποψηφιότητα για καθηγητής της θεολογικής Σχολής στο Πανεπιστήμιο της Αθήνας, πάλι κατεπολεμήθη για την ίδια αιτία και για τις απροσδοκήτως ασεβείς εκφράσεις του κατά των ιερών Κανόνων. Παραθέτω τη γνώμη του κ. Μουρατίδου, που δίδει το μέτρο του κινδύνου που εκπροσωπεί ο κ. Γιαν. για την Ορθόδοξη θεολογία, όπως είναι στα Πρακτικά της 16.2.1976:

«Δηλώ ότι εν περιπτώσει κατά την οποίαν ο κ. Χρήστος Γιανναράς καταστή μέλος της ημετέρας Σχολής χωρίς να τεθή ως όρος η υπ' αυτού αποκήρυξις των πεπλανημένων θέσεών του, και πιστεύων ότι εν τοιούτον ενδεχόμενον θα αποτελέση την αρχήν του τέλους της ημετέρας Σχολής, δεδομένου ότι θα είναι αδιανόητον η αρμοδία εκκλησιαστική αρχή και η γνησία ορθόδοξος συνείδησις να εμπιστευθή την θεολογικήν συγκρότησιν των εφημερίων και στελεχών της εις Σχολήν, εις την οποίαν θα διδάσκεται η καταλυτική της Ορθοδόξου Παραδόσεως και κανονικής τάξεως νοσηρά περί έρωτος θεωρία του κ. Γιανναρά, θα θεωρήσω στοιχειώδες καθήκον μου να προβώ εις την σχετικήν διαφώτισιν του εκκλησιαστικού πληρώματος δια της ασκήσεως δημοσίας κριτικής, λυπούμενος βεβαίως δια τας ενδεχομένας δυσμενείς επιπτώσεις επί της εν γένει θέσεως της ημετέρας Σχολής».

Σχολιάζοντας ο κ. Γιαν. την κατηγορία, απαντά: «Είναι φανερόν ότι η δήλωσις αυτή επισημαίνει εις το πρόσωπόν μου κίνδυνον δια την ζωήν της Εκκλησίας κατά πολύ ευρύτερον του ενδεχομένου μιας αστόχου εκλογής εις την Θεολογικήν Σχολήν των Αθηνών. Εάν πράγματι εκπροσωπώ **νοσηράν περί έρωτος θεωρίαν** αυτόχρημα **καταλυτικήν της Ορθοδόξου Παραδόσεως και κανονικής τάξεως**, τότε το πνευματικόν θέμα το οποίον εγείρεται είναι πελώριον και δεν ημπορεί να λυθή παρά μόνον ενώπιον της Εκκλησίας. Επειδή δε και ο ίδιος ο καταγγέλλων υπογραμμίζει την ανάγκην "αποκηρύξεως της πλάνης", θα μου συγχωρηθή η εν προκειμένω προσπάθεια παροχής δημοσία ωρισμένων διευκρινίσεων, χωρίς την παραμικράν πρόθεσιν προσωπικής αντιδικίας ή έριδος».

Στη συνέχεια διαμαρτύρεται γιατί, τάχα, ο καθηγητής τον αδικεί, περιοριζόμενος στη διατύπωση της σελ. 159 του βιβλίου του «Η μεταφυσική του σώματος», όπου «ο έρως ορίζεται ως η κατ' εξοχήν δυνατότης δια την φανέρωσιν και γνώσιν του ανθρωπίνου προσώπου και του προσώπου του Θεού» και γιατί δεν διάβασε την συνέχεια, όπου γράφει περί θείου έρωτος.

Θα μου επιτραπή να πω, ότι εδώ δεν έχουμε μονάχα πλάνη και ετεροδοξία, αλλά και κακοπιστία, μία τάση συγκαλύψεως και παραπλανήσεως. Γιατί τάχα να μη έχη το θάρρος της ομολογίας των απόψεών του ο κ. Γιαν.; Γιατί δεν λέγει καθαρά ότι έτσι φρονεί; Η κεντρική του ιδέα είναι η γνώση του προσώπου δι' ερωτικής εμπειρίας. Σαν

δεύτερο στάδιο, σαν ολοκλήρωση είναι η γνώση του Θεού. Γιατί τα αρνείται αυτά; Εκείνο που επικαλείται στην σελ. 159 είναι το β' στάδιο, που όμως δεν ανατρέπει το πρώτο, αλλά το θεωρεί και ως αναγκαία προϋπόθεση.

Λυπούμαι ειλικρινώς, γιατί είμαι υποχρεωμένος να χαρακτηρίσω ως ανέντιμη την προσπάθειά του να «θολώση τα νερά». Το κείμενο είναι σαφές. Ο άξονας γύρω από τον οποίο στρέφεται όλη η ερωτική του φιλοσοφία είναι: α. Επιθυμία και πράξη «απροσωποποιημένη» γι' αυτό και απόβλητη, ως στερουμένη έρωτος, β. «Ο έρωτας είναι πάθος καθολικό της υπάρξεως, οδυνηρή ανάγκη και φορά επιστροφής στην πληρωματική ακεραιότητα του προσώπου, δηλαδή στην προσωπική κοινωνία» και γ. «η ερωτική αναφορά είναι η κατ' εξοχήν δυνατότητα για την ανακάλυψη και φανέρωση του προσώπου, για την είσοδο στο χώρο της προσωπικής ζωής, για τη μετοχή στον θείο έρωτα, στη "γνώση" του Θεού».
Λοιπόν ποίαν ανάγκην έχομεν μαρτύρων; Με άλλα λόγια θεωρεί απαραίτητη την ερωτικήν εμπειρία μεταξύ ετερόφυλων, για να φθάσουν στον θείον έρωτα. Και αν μεν η εμπειρία δεν πλαισιώνεται με έρωτα, τότε είναι απορριπτέα. Εάν όμως προηγείται ο έρωτας, τότε τα πάντα είναι καλά, άγια και αναγωγικά στον θείον έρωτα και τη γνώση του Θεού! Αυτά επαναλαμβάνονται κατά κόρον σ' ολόκληρο το βιβλίο, όπως και στα άλλα συγγράμματά του. Και το πλέον παράτολμον είναι, ότι επικαλείται και τον άγιον Ιωάννη τον Σιναΐτη, συμμαρτυρούντα τάχα στις αχαρακτήριστες ιδεολογίες του.
Ενδεικτικώς παραπέμπω στη σελ. 152 όπου, μετά τόσα παράλογα και αντιπνευματικά που γράφει, παραθέτει τη φράση του αγίου της Κλίμακος: «Πόθου τού προς τον Θεόν, ο των σωμάτων έρως τύπος γενέσθω σοι», για να παρατηρήση: «Το πρότυπο της αγάπης του ανθρώπου για τον Θεό πρέπει να αναζητηθή στις μορφές του ανθρωπίνου έρωτα και μάλιστα του σωματικού έρωτα, όχι των ιδεαλιστικών σχημάτων της πλατωνικής νοσταλγίας. Το παραπάνω χωρίο δεν είναι μια μεταφορά, ένας εικονισμός ή συμβολισμός. «Τύπος» σημαίνει το πρότυπο, τον συγκεκριμένο τρόπο, την ίδια οδό. Ο έρως των σωμάτων είναι η εναργέστερη αναζήτηση της κοινωνίας των προσώπων. Ο θείος έρως είναι τόσο πραγματικός και συγκεκριμένος και υποστατικός, όσο και ο ανθρώπινος, ο σωματικός έρωτας, ακριβώς επειδή το Πρόσωπο του Δεσπότου στο οποίο αναφέρεται είναι το κατ' εξοχήν Πρόσωπο, το αρχέτυπο του προσώπου». Και άλλο στη σελ. 153. «Αφετηρία, πάντως, και απαρχή κατανοήσεως για την πληρωματική αυτή σχέση προσωπικής κοινωνίας που είναι ο θείος έρωτας, παραμένει ο ανθρώπινος έρωτας, το "πάθος" και η "μανία" της ερωτικής αγάπης»(!!).

Χρειάζονται σχόλια, για να καταλάβη κανείς το βάθος της ασεβείας των κειμένων αυτών; Και παραλαμβάνει τον αγγελικής καθαρότητος Άγιο σε συμμαχία των ελεεινών αυτών παραληρημάτων! Γράμματα γνωρίζει ο κ. Γιαν. Γιατί, παραθέτοντας τη φράση του Αγίου Ιωάννου «τύπος γενέσθω σοι» δεν συνεχίζει τη φράση του Σιναϊτου, με την οποία φανερώνονται τα αντίθετα αυτών που ισχυρίζεται ο κ. Γιαν.;

Τί σημαίνει το «ουδέν γαρ το κωλύον και εκ των εναντίων ποιήσθαι ημάς τα των αρετών υποδείγματα»; Τί σημαίνει εναντίων; Αντιπαράθεση στις αρετές, άρα κακίες, αμαρτίες, δαιμονικά. Δεν καταφάσκει ο θείος Ιωάννης στον σωματικόν έρωτα - αυτό πλέον είναι «άνω ποταμών» -αλλά παίρνει τα εκδηλώματα της ερωτικής «μανίας» όχι για μίμηση - Θεός φυλάξοι - αλλά για να δώση το μέτρο και τον «τύπο» του θείου έρωτος.

Δεν έχω καιρό για χάσιμο. Είναι τόσος ο παραλογισμός, τόση η αντιευαγγελικότης, τόση η αντιπαραδοσιακή νοοτροπία, τόσο το δαιμονικό πάθος και ο «οίστρος ακολασίας», ώστε δεν μένει τίποτε άλλο, παρά η επέμβαση της Εκκλησίας, την επεκαλέσθη και ο ίδιος, προς αναχαίτιση της «προαγωγής εις ακολασίαν».

Λυπούμαι βαθύτατα για το κατάντημα του θεολόγου αυτού που, παρά τις διαμαρτυρίες μας από χρόνια για τις νεονικολαϊτιστικές δοξασίες του, εξακολουθεί το φθοροποιόν έργο του. Γιατί και η αμαρτωλή ιδέα του «πέντε λεπτά προ του γάμου ή πέντε λεπτά μετά το γάμο, "έρωτα", είναι δική του σαν συνέπεια του νεονικολαϊτικού «συστήματός» του. Γιατί περί «συστήματος» πρόκειται, περί γιανναρικής σχολής, αφού και χωρίς την προοπτική του γάμου, εξαίρει τις πλήρεις σαρκικές σχέσεις, που συνοδεύονται από ερωτικά συναισθήματα, ως αναγκαία διάβαση προς τον θείον έρωτα!
Είμαι βέβαιος ότι, ισχυριζόμενος κανείς ή αποδεχόμενος ως αλήθεια τα αντιχριστιανικά αυτά κενοφωνήματα, ούτε έμαθε ποτέ τι σημαίνει το παρά φύση, το κατά φύση και το υπέρ φύση, αλλ' ούτε και εμπειρικώς εδοκίμασε ποτέ τη χάρι του αγίου Πνεύματος. Γιατί αν εγνώριζε τις ενέργειες της παραφυσικής και εμπαθούς καταστάσεως, στις οποίες εντάσσονται οι σωματικοί έρωτες, συνοδευόμενοι από ακάθαρτα συναισθήματα, θα προσπαθούσε να θεραπευθή, για να φθάση τουλάχιστο στην κατάσταση της φυσικής υγείας της ψυχής, όπου λειτουργούν τα πάντα απαθώς, κατά το Αποστολικό: «πάντα καθαρά τοις καθαροίς». Αλλά η σκοτεινή άγνοια, στην οποία ευρίσκονται, τους έχει διαστρέψει την αίσθηση και τη νοερή διάκριση, ώστε να θεοποιούν τις νοσηρές επιθυμίες, εις πείσμα του θείου Παύλου, που συνιστά: «νεκρούντες την σάρκα συν τοις παθήμασι και ταις επιθυμίαις». Ή νομίζουν ότι, οι ερωτισμοί αυτής της ποιότητος, δεν είναι αυτοί, για τους οποίους ομιλεί ο μέγας Απόστολος; Αλλά αν κάποτε είχαν και κάποια γεύση της χρηστότητος του Θεού, πώς δεν θα διέκριναν την αμαρτωλότητα, τη σαρκικότητα και τη δυστυχία των ερώτων, που θεωρούν ως αφετηρία του θείου έρωτος;

Και είναι απίστευτο σχεδόν πώς, θεολόγοι, ή τουλάχιστο διανοούμενοι, άνθρωποι των γραμμάτων και ομολογούντες ότι είναι πιστοί Ορθόδοξοι, δέχονται τον σαρκικόν έρωτα ως έχοντα την ίδια ή παραπλήσια γεύση με τον νοερόν, πνευματικόν και θείον έρωτα, που είναι η συνισταμένη της άκρας καθαρότητος ψυχής και σώματος και της ενεργείας του αγίου Πνεύματος; «Τίς κοινωνία φωτός προς σκότος;». Και ακόμη, αφού προεικόνασμα και τύπος και τρόπος είναι ο σαρκικός

έρωτας, τα αναρίθμητα πλήθη των Αγίων, οι παρθενεύσαντες, οι παρθενεύοντες, οι άγευστοι του έρωτος αυτού και οι «εκατόν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες... οι μετά γυναικών ουκ εμολύνθησαν' παρθένοι γαρ εισιν...», που δεν γνώρισαν αυτόν τον τρόπον και τον τύπον, είναι καταδικασμένοι να μείνουν ανέραστοι, δίχως θείον έρωτα; Αλλοίμονον!
Διερωτάται κανείς με απορία, από ποια πηγή ανέβλυσε η τόσον αντιβιβλική, αντιπατερική, αντιπνευματική, σαρκική, δαιμονιώδης θεωρία, περιβεβλημένη με το μανδύα της θεολογίας; Πόσο παράλογος πρέπει να είναι κανείς, να μη σέβεται στοιχειώδεις ηθικοπνευματικές αρχές, να μη λογαριάζη την κοινή λογική, για να γράφη τέτοιες ασεβείς και βαρύγδουπες ηλιθιότητες, που παρασύρουν αστήρικτες ψυχές σε ανύποπτες θανάσιμες αμαρτίες; Πουθενά δεν είδα μια παραπομπή ευαγγελική, πατερική, που να θεμελιώνη τις άρρωστες φαντασιώσεις του κ. Γιαν., πλην της προκρουστείου κακοποιήσεως των κειμένων του αγίου Ιωάννου της Κλίμακος, που «σώνει και καλά» να τον φέρη στα μέτρα του, για να υπηρετήση, μέσα στην ασέληνο νύχτα του, τις φιλόπορνες θεωρίες του. Το μόνο στοιχείο συμμαρτυρίας είναι ένα πορνικόν απόσπασμα του λάγνου Αγγ. Τερζάκη. Να τον χαίρεται!

Είναι τόση η εξάπλωση του νεονικολαϊτισμού, ιδίως μεταξύ θεολόγων και νέων «χριστιανών», που κηρύττουν και βιώνουν το πρώτο στάδιο τής, δι' έρωτος ετερόφυλου, μυήσεως στον θείον έρωτα, ώστε πολλοί απ' αυτούς να μη μεταπείθωνται από τα αποδεικτικά επιχειρήματα, Γραφικά και Πατερικά, ότι αμαρτάνουν θανασίμως. Ο γράφων έχει προσωπική πείρα πλείστων περιπτώσεων. Αλλά και έμπειροι Πνευματικοί και ορθοδοξότατοι θεολόγοι, είναι πολύ ανήσυχοι από τη φθορά που προκαλείται στις ψυχές των νέων.

Για παράδειγμα, πλην των τόσων κρουσμάτων, «απελευθερώσεων» των νέων χριστιανών από την «καταπίεσή» τους υπό ενός «παρεξηγημένου» χριστιανισμού, αναφέρω μια επιστολή ενός θεολόγου κ. Π. Λιαλιάτση προς τη «Σύναξη» (αριθ. 6) με τον τίτλον «MATERIA GRAVIS». Είναι εκτεταμένη και δεν έχω δικαίωμα να την παραθέσω για δημοσίευση. Εάν η δ/νση του «Ο.Τ.» θέλη να προσφέρη υπηρεσία στην Εκκλησία -που ασφαλώς πάντοτε θέλει, αλλά δεσμεύεται για την εξοικονόμηση χώρου - ας την δημοσιεύση, για να καταφανή η έκταση της φθοράς, που προεκάλεσεν η περί έρωτος αντιπνευματική εκστρατεία του κ. Γιαν. Είναι τόση η κατάπληξή μου για την αυθαιρεσία της σκέψεως του αγνώστου μου αυτού θεολόγου, ώστε να μη μπορώ να πιστέψω ότι υπάρχουν σήμερα τέτοιοι θεολόγοι. Γιατί ομολογουμένως υπερέβαλλε όχι μόνο τους άλλους ομοϊδεάτες του, αλλά και αυτόν τον διδάσκαλον σε τολμηρότητα. Μία λέξη μου διαφεύγει: Φρίττω. (Εάν και η δ/νση του «Ο.Τ.» φρίττη, ας την δημοσιεύση, «ίνα αποκαλυφθούν εκ πολλών καρδιών οι διαλογισμοί»).

Και μέχρις εδώ, ίσως να μη φαίνεται και τόσο σοβαρό το κρούσμα. Ένας θεολόγος

είναι, όσο και αν «ηστόχησε περί την πίστιν». Το πιο ανησυχητικόν όμως είναι, ο σχολιασμός της επιστολής από τη «Σύναξη». Τώρα που ξαναδιαβάζω το κείμενο αυτό, εύχομαι από τα βάθη της καρδιάς μου να μη είχε γραφή από το μακαρίτη φίλο μου Παναγιώτη Νέλλα. Ο σχολιασμός της επιστολής απηχεί σαφέστατα το τριδιάστατο του γιανναρικού συστήματος. Κι εδώ ο διδάσκαλος; Είναι καταπληκτική η ομοιότης των θέσεων περί έρωτος του κ. Γιαν. Αντιγράφω φράσεις που συνοψίζουν τα τρία στάδια. «Έχοντας ανατραφεί μέσα στον ευσεβισμό και τον πουριτανικό ηθικισμό, βλέπουν το σώμα τους ως κακό - δηλ. οι πολλοί σημερινοί χριστιανοί - και ζώντας μέσα σε διαρκή φόβο καταντούν - νέοι, ώριμοι ή γέροι, έγγαμοι ή άγαμοι - υπάρξεις ανάνθιστες, ανέραστες, κλεισμένες μέσα σ' ένα πνευματικό γεροντοκορισμό». «...Ο αγαπητός επιστολογράφος... θα έπρεπε να συμπεριλάβει στον πόνο του και τους νέους που έχουν ζήσει από τα δεκαεφτά τους τα πάντα... όλους εκείνους που είτε ο ευσεβιστικός πουριτανισμός είτε ο εμπορικοποιημένος ηδονισμός έχει μέσα τους νεκρώσει τον έρωτα».

Μέχρις εδώ λοιπόν έχουμε τις δύο αρνητικές θέσεις του γιανναρισμού: Ούτε - αχ, αλλοίμονο - αποχή γεροντοκορική, αλλ' ούτε και γυμνόν έρωτος ηδονισμόν. Αλλά τί; «Αλλά η λειτουργία αυτή είναι άρηκτα δεμένη με τις άλλες ανθρώπινες λειτουργίες, πράγμα ουσιώδες για την ορθή, δηλαδή υγιή και πλήρη, λειτουργικότητά της. Και επί πλέον - πράγμα επίσης ουσιώδες, επειδή δεν έρχεται από ένα νόμο, αλλά αναδύεται από την ίδια τη φύση - ολοκληρώνεται ως έρως ως κίνηση καθολική της ύπαρξης με την οποία ο άνθρωπος εξέρχεται από την ατομικότητά του, και ανοίγεται στη σχέση με τους άλλους και με το Θεό, ζώντας μέσα στην αγάπη...» (!!!) Ω καιροί, ω ήθη!

Και το τρίτο στάδιο μας δόθηκε. Ο έρωτας ένωσε τον ένα με όλους και με το Θεό! Πού πηγαίνουμε αδελφοί; Που οι απειλές για την πορνεία; Πού είναι η απόφαση του Κυρίου, ότι ο απλώς επιθυμήσας ήδη εμοίχευσεν εν τη καρδία αυτού; Και τί γίνεται η ειδοποίηση του Αποστόλου ότι «ούτε μοιχοί εισελεύσονται...», ή ότι είμαστε ναοί - τα σώματά μας - και «ο φθείρων τον ναόν φθερεί τούτον ο Θεός»; Φείσαι Κύριε. Τόσο σκοτάδι, τόση πλάνη, τόση αθεοφοβία, ώστε όχι μονάχα να μη «μισούμε τον από της σαρκός εσπιλωμένον χιτώνα», αλλά και να θεωρούμεν ολόκληρη την Εκκλησία ως πλανηθείσαν και αυτούς τους Αποστόλους του Κυρίου, ως έχοντας ατελή γνώση στα θέματα του έρωτος, που ενώνει ουρανό και γη, τον άνθρωπο με τον Θεό! (Πάλι μια πρόταση· να εδημοσιεύετο ολόκληρο αυτό το σχόλιο στις στήλες του «Ο.Τ.» για να ελεγχθή η θλιβερή «θεολογία» του, και για να διαφωτισθούν οι νέοι μας. Είναι μια βεβαία προσφορά στην Ορθοδοξία).

Φαίνεται ότι οι θεολόγοι μας, όσοι φρονούν γιανναρικά και «συναξιακά» - τουλάχιστο σύμφωνα με το σχόλιο - δεν έχουν καταλάβει ό,τι έγραψα προηγουμένως· δηλαδή ότι αυτές οι ασεβείς αερολογίες, που οδηγούν στην αιώνια απώλεια, οφείλονται στην παραφυσική κατάστασή μας και ευρίσκουν απήχηση επίσης στα επίπεδα των παρά φύση βιούντων, με τα πάθη, τις επιθυμίες, την άγνοια, τη λήθη και

τη ραθυμία.

Αλλά η Ορθοδοξία έχει ατελείωτη διδασκαλία και αναρίθμητα πρότυπα, για να κατανοήσουμε την αθλιότητά μας και να μιμηθούμε τα πρότυπα του Κυρίου και των Αγίων μας, ώστε, θεραπευόμενοι από τα βασικά πάθη της φιληδονίας, της φιλοδοξίας και της φιλαργυρίας, να φθάσουμε στο κατά φύση και με τη δυναμική φορά της ψυχής μας να γίνουμε «καθ' ομοίωση», οπότε τότε, σαν καθαροί, φωτισμένοι από το Άγιο Πνεύμα και αγιασμένοι, θα είμαστε ενωμένοι με τον καθαρό Θεό.

Προ ημερών, επηρεασμένος και ανήσυχος από τα κρούσματα του νεονικολαϊτισμού, έκαμα μία διάλεξη στη Θεσσαλονίκη και είπα ό,τι σχεδόν έγραψα περί Γιανναρά και διευκρίνησα ότι τα φαινόμενα του νοσηρού, σαρκικού και αμαρτωλού έρωτος, οφείλονται στον ψευτοχριστιανισμό μας, ότι ο όρος έρως, δεν υπάρχει στην πατερικήν ορολογία στις σχέσεις των ανθρώπων, αλλά μόνον αγάπη, που μετουσιώνεται στο ενδιαφέρον για την οικοδομή, τον αγιασμό και την σωτηρία του αγαπωμένου. Έρως είναι φλογερή αγάπη, που αναφέρεται μόνο στον Θεόν και δεν έχει καμμία θέση ούτε προ του γάμου, ούτε μέσα στο γάμο. Η φροντίδα πρέπει να εξαντλείται στην επιθυμία της αιωνίου ζωής μετά του Θεού. Αντελήφθην ότι, η άποψη, πως δεν νοείται έρως προ ή μετά τον γάμο, προκάλεσε κάποια δυσφορία. Γι' αυτό θα κάμω εδώ μια επεξήγηση παραδοσιακή.

Από πού αρχίζει η εν Χριστώ ζωή; Από το άγιο Βάπτισμα. Ερχόμενος ο νέος άνθρωπος στον κόσμο μας, από την συνεργία του δημιουργικού προστάγματος του Θεού με τους γεννήτορες, είναι βεβαρημένος και με αρρωστημένη φύση από το προπατορικόν αμάρτημα, αλλά και με δαιμονικές επήρειες. Βαπτιζόμενο με τις τρεις καταδύσεις στο αγιασμένο νερό, το νήπιο, και αποτασσόμενο μεν τον σατανά, συντασσόμενο δε με τον Χριστόν, αναδύεται νέος άνθρωπος, «καινός», «καινή κτίση». Δεχόμενος δε το Χρίσμα, τη «σφραγίδα δωρεάς», λαμβάνει το Άγιον Πνεύμα και τα χαρίσματα «φόβου Θεού», «συνέσεως» και «σοφίας».

Η ψυχή λάμπει σαν τον ήλιο, το «κατ' εικόνα» επανέρχεται στο πρωτόκτιστο κάλλος του και έκτοτε έχει τη δυνατότητα να φθάση στη θέωση με τον μεταμορφωτικό δυναμισμό τού «καθ' ομοίωση», μεταδίδοντας και στο σώμα - αφού «άνθρωπος είναι το συναμφότερον» - «τα σύμβολα της αφθάρτου βιότητος», κατά τον Άγιο Διάδοχο.

Όταν λοιπόν το βρέφος αυτό ανατρέφεται «εν παιδεία και νουθεσία Κυρίου» από τους όντως Ορθοδόξους χριστιανούς γονείς του και, με γνώση και εμπειρία της πνευματικής παραδόσεως, του ρίπτουν συνεχώς σπέρματα αγαθά στην μικρή ψυχή του, όταν του απασχολούν το λογιστικό του με διηγήσεις για τον Θεόν, για τον Σαρκωθέντα Λόγο, για τη διδασκαλία και τις εντολές Του, για τη Σταύρωσή Του και την Ανάστασή Του, για την αγάπη Του προς τους ανθρώπους, όταν το διδάσκουν για την πανταχού παρουσία του Θεού, όταν του λέγουν πως ο Χριστός μας έχει δώσει

Άγιον Πνεύμα, που μας φωτίζει, ότι έχει κοντά του ένα φύλακα Άγγελο που το προστατεύει και ότι πρέπει να αγαπά τον Χριστόν, την Παναγία, τους Αγγέλους, τους Αγίους, τους ανθρώπους και, κατά την ανάπτυξη της διπλής ηλικίας, σωματικής και πνευματικής, το εισάγουν στα βαθύτερα δόγματα της Εκκλησίας, τότε και το παθητικό μέρος της ψυχής του, (το επιθυμητικό και το θυμοειδές) θα διαμορφώνεται αναλόγως.

Λειτουργώντας λοιπόν η ψυχή τού νέου με νοήματα πνευματικά και επιθυμώντας τα θεία με σταθερό φρόνημα, συνεχώς θα «διαθέτη αναβάσεις» στην καρδιά του και σταδιακά θα αγαπά τα θεία, τα θεία θα γεύεται, τα θεία θα ακούη, τα θεία θα αισθάνεται. Οπότε θα έχη σαφείς και συγκεκριμένες εμπειρίες, ενέργειες της χάριτος στην καθαρή ψυχή του, αληθινόν έρωτα του Θεού, που τον παρήγαγε η γνώση και η ευγνωμοσύνη, για όσες δωρεές, ευεργεσίες και χαρίσματα του έδωσε, του δίνει και θα ολοκληρώση στην αιώνια ζωή.

Σ' αυτή την κατάσταση η ψυχή του νέου, τί περισσότερο, τί καλύτερο, τί μεγαλύτερο, τί ωραιότερο θα μπορούσε να επιθυμήση; Τίποτε. Οπότε κάθε πρόκληση ηδονών κατ' αίσθηση ή ποικίλων φιλοδοξιών που ελκύουν τους πολλούς θα του είναι αδιάφορος. Εάν ο όχι ονομαστικός, αλλά αληθινός αυτός χριστιανός δεν γίνη μοναχός, αλλά, υπακούοντας στους γονείς του, νυμφευθή με μίαν επίσης αληθινή χριστιανή, που ανετράφη με τον ίδιον επιμελημένο τρόπο, μπορούμε να μη δεχθούμε ότι, στις σχέσεις τους, σ' όλες τις πλευρές της συζυγίας, δεν θα κυριαρχή ο Χριστός, η αγάπη και ο φόβος να μη εκπέσουν από τα επίπεδα της πνευματικής τους εμπειρίας; Ότι θα έχουν «το πολίτευμα εν ουρανοίς», ότι θα λειτουργήσουν στη φύση σαν γνήσια παιδιά του Θεού, με πίστη, με ελπίδα, με αγάπη σ' Εκείνον, που έλκει τις ψυχές τους για την αιώνια ζωή και που η αμοιβαία αγάπη τους θα μετουσιώνεται σε συνεχές ενδιαφέρον για τη σωτηρία τους;
Με αυτά θέλω να καταλήξω στο ότι, οι αληθινοί χριστιανοί, δεν αισθάνονται καμμία επιθυμία προγαμιαίων σχέσεων, ούτε και εμπνέονται από ερωτικές διαθέσεις μέσα στο γάμο. Μόνον όσοι από τη νεότητά τους είναι σάρκες, γιατί δεν απέκτησαν πνευματικές εμπειρίες, θεωρούν και τις προγαμιαίες σχέσεις και τον έρωτα μέσα στο γάμο, σαν απαραίτητες προϋποθέσεις για να κατανοήσουν και να γευθούν τον θείον έρωτα, όπως ισχυρίζονται, που εν αναλύσει μόνο θείος δεν είναι.

Με άλλα λόγια, νομίζοντες ότι είμαστε καλοί χριστιανοί, ενώ είμαστε εμπαθείς, θεωρούμε τις διάφορες εμπαθείς παρενέργειες, υπό τη μορφή του έρωτος, ως ένθεσμες και επιθυμητές, αγνοούντες ότι πρέπει να ξεπερασθούν, για να ενωθούμε από εδώ με τον Θεόν, για να ζήσουμε εν Θεώ αιωνίως. Η αγάπη σε πρόσωπα και πράγματα είναι καταστροφική, εάν δεν είναι καθαρή από αμαρτωλό πάθος. Γι' αυτό και ο αββάς Ισάακ λέει· «πρόσεχε να μη δεχθής στην καρδιά σου ενέργεια αγάπης, εάν προηγουμένως δεν περάση ο αγνιστικός φόβος, για να την καθαρίση. Αλλοιώς θα σου γίνη έχιδνα και θα σε καταφάγη».

Επομένως το όλο πρόβλημα ευρίσκεται ακριβώς σ' αυτό το σημείο. Αν είσαι καθαρός, αγάπα. Αν όχι, μακρυά από αγάπες. Και αυτή την αλήθεια φαίνεται να την αγνοούν οι λεγόμενοι νεορθόδοξοι, γι' αυτό και εισάγουν στην Εκκλησία φρονήματα που στέλλουν στην αιώνια απώλεια ψυχές, «δι' άς Χριστός απέθανε». Γι' αυτό και «μείζον κρίμα λήψονται», αν δεν μετανοήσουν, όπως εύχομαι.

Άγιον Όρος

Από το πρώτο μέρος της τριλογίας "**ΠΕΡΙ ΘΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΕΡΩΤΟΣ**" με τίτλο "**Ο Νεονικολαϊτισμός του κ. Χρ. Γιανναρά**" (Εκδόσεις "ΣΠΗΛΙΩΤΗ", Γ' Έκδοση, 2003)

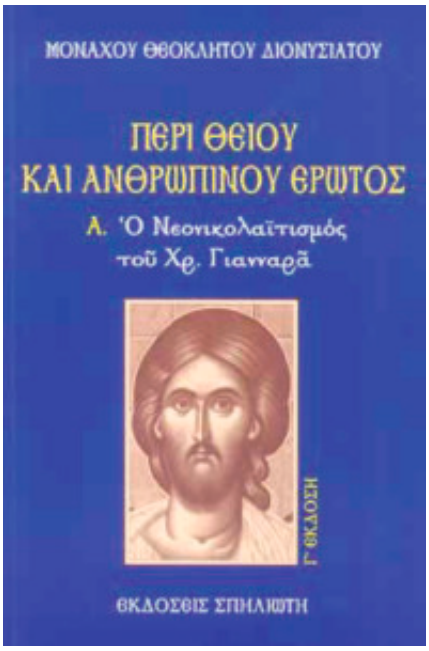

Περισσότερα για το ίδιο θέμα μπορείτε να βρείτε στο 2ο και 3ο μέρος της τριλογίας με τίτλους αντίστοιχα:

"**Ο Νικολαϊτισμός ερωτισμός των νεορθοδόξων**" (Εκδόσεις "ΣΠΗΛΙΩΤΗ", Β' Έκδοση, 2005)

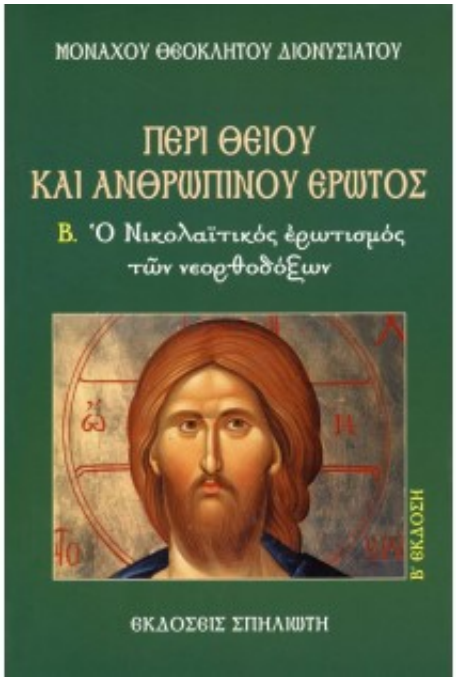

και "**Αναίρεση συκοφαντιών**" (Εκδόσεις "ΣΠΗΛΙΩΤΗ", Β' Έκδοση, 2005)

πάντα υπό τον ίδιο γενικό τίτλο και συγγραφέα.